7/2331 -3-

T.C.
BAŞBAKANLIK
DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI
İthalat Genel Müdürlüğü

SAYI : B.02.1.DTM.0.03.04.00 23.10.00* 65086
KONU : Soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanun ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: 06.10.200 tarih ve 6895 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazı konusu Ankara Milletvekili Sayın Cemil ÇİÇEK'in 7/2331 Esas No.'lu yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine ve gereğini müsaadelerine arz ederim.

Prof. Dr. Tunca TOSKAY
Devlet Bakanı

EKLER :
EK 1 Soru önergesi cevabı (2 sayfa)

Esas No: 7/2331 Sayılı Soru Önergesi'ne İlişkin Cevaplar

1. İthal ürünlerin yerli ürünlere karşı haksız rekabetinin önlenmesi amacıyla özellikle dampinge karşı ne gibi önlemler almayı düşünüyorsunuz? Almayı düşündüğünüz önlemleri ne zaman hayata geçireceksiniz?

Malumları olduğu üzere, ülkemiz sanayinin damping ve sübvansiyonlu ithalatın olumsuz etkilerinden korunması amacıyla 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun, Karar ve Yönetmelikten oluşan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuat ilk olarak 1989 yılında yürürlüğe konulmuştur.

1995 yılında ülkemizce de taraf olunan Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Kuruluş Anlaşması ve 1996 yılında ülkemiz ile AB arasında oluşturulan Gümrük Birliği'nden kaynaklanan yükümlülüklerden dolayı anılan Mevzuatın yeniden düzenlenmesi ihtiyacı doğmuştur. Bu çerçevede hazırlanan 4412 sayılı değişiklik Kanunu ile, ilgili Karar ve Yönetmelikten oluşan yeni Mevzuat 25.10.1999 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuat hükümlerine göre, dampingli fiyatlarla yapılan ithalata karşı tedbir alınabilmesi usulüne uygun yürütülecek bir soruşturma sonucunda dampingin, yerli üretim dalında zararın ve dampingli ithalat ile zarar arasındaki illiyet bağının ortaya konulabilmesi ile mümkündür.

Dampinge karşı önlem alınabilmesi amacıyla bir soruşturmanın başlatılabilmesi için, dampingli ithalattan maddi zarar gördüğünü veya maddi zarar tehdidi altında bulunduğunu veya bu tür ithalatın bir üretim dalının kurulmasını fiziki olarak geciktirdiğini iddia eden yerli üretim dalının yeterli delilleri haiz yazılı başvuruda bulunması gerekmektedir. Müsteşarlık, DTÖ Anti-Damping Anlaşması ve İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuata uygun şekilde bir başvuruda bulunulabilmesi amacıyla yerli üreticilere şikayetin hazırlık aşamasında teknik destek sağlamaktadır.

Ayrıca, dampingli ithalatın yerli üretim dalı üzerinde zarara neden olduğu re'sen yapılan inceleme ile ortaya konulması ile de mümkün bulunmaktadır. Söz konusu inceleme için gerekli unsurların temini için yerli üretim dalı ile ortak çalışmalar da yürütülmektedir.

Başvurunun veya re'sen yapılan incelemenin ardından soruşturmanın açılıp açılmaması hakkında karar, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu'nca alınmaktadır. Soruşturma açılması kararını müteakip ilgili ülke hükümetine bildirimde bulunulmakta ve soruşturma açılmasına ilişkin tebliğ Resmi Gazete'de yayınlanmaktadır.

Soruşturmanın süresi 1 yıl olup, bu süre Kurulca 6 ay kadar daha uzatılabilmektedir. Soruşturma esnasında, dampingli ithalatın varlığı ve zarara ilişkin ön belirlemeler yapılabilmesi halinde, soruşturma sonuçlanıncaya kadar yerli üretim dalı üzerindeki zararın telafisine yönelik olarak Kurulca belirlenmiş damping marjı kadar veya zararı ortadan kaldırmaya yetecek nisbette teminatın geçici önlem olarak alınması, Kurulun teklifi ve Bakanlık makamının onayı ile mümkün bulunmaktadır. Bu durum, Resmi Gazete'de yayımlanmak sureti ile ilgililere duyurulmaktadır.

Diğer taraftan, soruşturma sırasında, ihracatçı fiyatlarını damping marjı kadar veya üretim dalı üzerinde oluşan zararın etkisini ortadan kaldırmaya yetecek düzeyde arttırmayı ya da damping fiyatlı ihracatını durdurmayı taahhüt edebilmektedir. Söz konusu teklif

değerlendirilmekte, kabul edilmesi halinde ise Kurul tarafından soruşturma durdurulabilmektedir.

Soruşturma safhasında, dampingli ithalatın yapıldığı ve bu ithalat sebebiyle yerli üretim dalı üzerinde zarar meydana geldiğine ilişkin nihai belirlemenin yapılması durumunda Kurulca belirlenen ve Bakanlıkça onaylanarak kesinleşen damping marjı veya zararı ortadan kaldırmaya yetecek nispette dampinge karşı vergi şeklinde kesin önlem alınmaktadır. Kesin önlem kararı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmekte ve bu durum ilgili ülkeye de bildirilmektedir.

Ulusal mahkemelerde inceleme konusu yapılabildiği gibi uluslararası düzeyde de incelemelere konu olabilen söz konusu dampinge karşı önlemler, dampinge konu ithalatın zarar etkisini ortadan kaldırmaya yetecek süre kadar yürürlükte kalmaktadır.

Sanayimizin haksız dış rekabetten korunması amacıyla İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuatın ilk yürürlüğe girdiği 1989 yılından bu yana ülkemizce 109 damping soruşturması açılmış ve bu soruşturmalar sonucu 50 adet dampinge karşı önlem yürürlüğe konulmuştur. Ülkemizce halen 13 dampinge karşı önlem uygulanmakta olup, 5 soruşturma ise devam etmektedir. Bu bağlamda ülkemiz, Dünya Ticaret Örgütü kayıtlarına göre dampinge karşı önlemleri etkin uygulayan ülkeler arasında yer almaktadır.

2. Özellikle makine alımı için ihale açan Afrika ülkelerinin ihaleye girebilmek için Afrika Kalkınma Bankası'na üyelik şartı aradığı ve Türkiye'nin bu bankaya üye olmaması nedeniyle Afrika ülkelerine yönelik makine ihracatı konusunda problemler yaşadığımız hususu doğru mudur? Doğru ise adı geçen bankaya üye olmayı düşünüyor musunuz?

Afrika Kalkınma Bankasına üyelik konusu Hazine Müsteşarlığı'nın çalışma konuları arasında yer almaktadır.

Ülkemizden Afrika Kıtasına 1998 yılında 56.360.881 ABD Doları, 1999 yılında 66.200.357 ABD Doları, 2000 yılı ilk 6 ayında ise 41.793.432 ABD Doları makine ihracatı gerçekleştirildiği ve yıllık ortalama olarak % 15'in üzerinde ihracat artışı kaydedildiği görülmektedir.

Diğer taraftan, Türkiye'nin bu bankaya üye olmaması nedeniyle Afrika ülkelerine yönelik makine ihracatı konusunda halen Müsteşarlığa ulaşmış herhangi bir şikayet bulunmamaktadır.